

Köpeklerde Sesli İletişim

Prof. Dr. Hakan Öztürk

Sesli İletişim

- ❑ İnsanların hayvanlarla ilgili yanlış inanışlarından birisi onların konuşmadığıdır. Biz insanlar konuşmanın sadece bizlere has bir özellik olan ve anlamlı sözcüklerden kurulu iletişim aracı olduğunu zannederiz. Fakat hayvanlarla iç içe yaşayan kişiler bunun doğru olmadığını , hayvanların da iletişim amacıyla bizlerdeki konuşmaya karşılık gelen sesler çıkardıklarını iyi bilirler. Çoğu kişi bu sesleri anlamaz veya yanlış anlar.
- ❑ Köpekler vizüel (görsel), taktil (dokunma) ve olfaktor (koku) ile iletişim yanında akustik (ses) sinyallerle de iletişim kurarlar.

- ❑ Köpekler de kurtlar gibi iletişim kurmada farklı sinyalleri kullanır. Ancak her iki tür arasında sesli iletişim açısından önemli farklar vardır.
- ❑ Köpekler evcilleştirme sürecinde akustik sinyal özelliklerini insanlara göre adapte etmişlerdir. Örneğin kurtlar ve vahşi köpeklerden farklı olarak, evcil köpekler daha ziyade havlama yoluyla sesli iletişim kurarlar.
- ❑ Kurtlarda sesli iletişim de bu güne kadar 60 farklı sinyal belirlenmiştir. Evcil köpeklerde ise sesli sinyal çeşitliliği evcilleştirme sürecinde bariz şekilde azalmış ve körelmiştir (Örneğin uluma).

- ❑ Kurtlar gibi, çiftlikte yaşayan ve serbest dolaşma imkanı olan köpeklerde de uluma sıklıkla görülebilir.
- ❑ Uluma uzaktaki bireylerle iletişim kurma amacıyla kullanılır.
- ❑ Yine ilkel köpek ırklarında ayın görülmesi veya belli frekanslarda seslerin (siren, kilise çanı, müzik, ezan sesi vs.) işitilmesi durumunda da uluma görülebilmektedir.

Köpeklerde Akustik Sinyaller

□ Köpeklerde esas olarak 17 farklı sessel sinyal belirlenmiştir.
Bunlar:

1. Agresyon havlaması
2. Salyalı agresyon havlama/inlemesi
3. Korku çığılığı
4. Talep-istek havlaması
5. Güvende hissetmeme havlaması
6. Tehdit havlaması
7. Sosyal havlama
8. Sosyal uluma/uđuldama
9. Sosyal hırlama
10. Kavga çığılığı
11. Őevk homurdanması
12. Acı/ağrı inlemesi
13. Acı/ağrı çığılığı
14. Ruhsal/duygusal acı inlemesi
15. Uluma
16. Dikkat/merak havlaması
17. Uyarı hırlaması

Havlama

❑ Keskin, yüksek frekanslı:

❑ Belirgin, düşük frekanslı:

❑ Kısa nefesli, yüksek frekanslı:

❑ Yüksek frekanslı havlama:

Agresif tehdit ve uyarı

Dikkat ve uyarı

Oyun isteği

Dikkat ve heyecan

Hırlama

- ❑ **Sürekli, düşük frekanslı:** Belirgin bir tehdit ve uyarma
- ❑ **Kısa nefesli, düşük frekanslı:** Uyarma ve merak
- ❑ **Kısa nefesli, yüksek frekanslı:** Talep/istek
- ❑ **Değişken, yüksekten düşük frekansa kadar:** Aktiviteye sevk etme
- ❑ **İstekli-yarı istekli homurdanma:** Cinsel istek

Bağırma

- ❑ Tiz, yüksek frekanslı:
- ❑ Tiz, orta-yüksek frekanslı:
- ❑ Uzamış, orta frekanslı:

Korku ile kendini savunma

Kavgada sırasında korku

Şiddetli acı/ağrı

İnleme/Uluma

❑ **Sürekli, orta frekanslı:**

Duygusal/ruhsal acı çekme

❑ **Kısa aralıklı, orta-yüksek frekanslı:** Sürekli sesler (siren sesi gibi) nedeniyle sosyal iletişim amaçlı

What happens
when you leave
a dog like Stewie
all alone?

Esneme

- ❑ **Uzamış, belirgin:** Can sıkıntısı, kendini güvende hissetmeme
- ❑ **Zorlu:** Aşırı yorgunluk

Uluma

- Sürekli, orta-yüksek frekanslı: Sosyal anlaşma-iletişim

İnleme/Sızlama

- ❑ Kısa nefesli, orta frekanslı: Korku ve ağrı/acı durumunda (sıklıkla yavru köpekler yapar)

Teşekkürler

